

Tomislav JONJIĆ:

Vidljiv je nagli skok popularnosti nakon predsjedničkih izbora, prilazi mi mnoštvo ljudi i osjećam da moje ime vrijedi više nego krajem prosinca prošle godine. Ne isključujem kandidaturu za gradonačelnika Zagreba

Stranka će u početku nositi moje ime. Učinit ću to u dogovoru s HSP-om, čiji sam trenutačno član, ali s obzirom na to da se već dugo čeka odluka Ministarstva uprave o rezultatima izbornoga sabora, dovedeno je u pitanje zakonito sudjelovanje HSP-a na lokalnim izborima te sam primoran na ovaj potez

Osjećam veliku potporu naroda i zato OSNIVAM STRANKU, koja će biti ponos Hrvata

Razgovarao:
IVICA MARIJAČIĆ

● Na predsjedničkim ste izborima ostvarili rezultat koji je jedne razočarao, a drugi ga smatraju velikim uspjehom. Kako gledate na osvojenih nešto više od 5 posto glasova?

Nedavni su predsjednički izbori tužna svjedodžba našega posrtanja koje traje već dulje od četvrt stoljeća. Nadmoćna Milanovićeva pobjeda događaj je koji bi svatko tko drži do svoga hrvatstva morao doživjeti kao sramotan poraz. Premda znamo da joj je presudno kumovao anacionalni i tehnokratski sluganski soj oko Andreja Plenkovića, činjenica da je hrvatskim predsjednikom opet izabran običan dezertar problematična zdravlja, izdanak jugoslavenske komunističke elite i baštinik onoga što smo 1990-ih smatrali zauvijek poraženim, pokazuje koliko duboko smo pali.

I ma koliko mi bježali od vlastite odgovornosti, nema sumnje da smo za to stanje odgovorni baš svi, cijela naša politička i društvena elita, uključujući i naše vjerske pastire koji su, općenito govoreći, nekad šutnjom, a nekad i glasnim podilaženjem pogubnim pojavama i tendencijama, svoj utjecaj uspjeli srozati dotle da jedan pretežno katolički narod uporno bira kandidate koji su negacija vjerskih osjećaja i tradicija narodne većine. Umjesto da si međusobno predbacujemo – onaj koji je bez grijeha, neka prvi baci kamen – nad time se svi trebamo zamisliti.

Bez toga ispita savjesti teško ćemo naprijed.

U svjetlu tih činjenica, a navlastito s obzirom na medijsku blokadu kojoj sam bio izložen – zahvalan sam *Hrvatskom tjedniku*, nekim portalima u domovini i inozemstvu te nekim podcastima i dvjema-trima lokalnim televizijama koje su mi ipak otvarale vrata – mojih pet posto prije je uspjeh nego razočaranje. O tome nedvosmisleno govore ljudi koji srećem na ulici ili mi se javljaju na razne načine, sokoleći me da ne klonem i obećavajući mi potporu i suradnju.

Neki su šokirani mojom pojavom

● Kako ste doživjeli čestitku msgr. Dražena Kutleše Zoranu Milanoviću na pobjedi?

Mislim da je pokudu Plenkovića bilo moguće izreći i bez pohvale Milanovića. Kao Hrvat i kao katolik, ja ne vidim kako bih mogao pohvaliti toga bivšeg predsjednika SDP-a.

● Vaš je rezultat na ljevici dočekan iznenađenošću i čuđenjem, s desnice su odmah uslijedili napadi koji su, doduše, trajali kratko, ali su bili iznimno brutalni. Kako to komentirate?

Iznenađenje na ljevici posljedica je intelektualne bahatosti iza koje se zapravo kriju kompleks manje vrijednosti i nedostatak naobrazbe koji se pokušavaju nadomjestiti papagajskim ponavljanjem nekoliko ispraznih i nedoučenih fraza. Soj koji spletom raznih okolnosti upravlja medijima i nadzire gospodarske

odnosno kulturne i političke procese u našoj domovini, uvjeren je da u svakom trenutku može modelirati naše duše pa je šokiran kad se pojavi netko koga se ne može nadzirati i koji se ne uklapa u obrasce koji su mu zadani. Zato ga pokušavaju ignorirati i izopćiti iz javnosti, a kad se taj ipak nekako probije, onda ti 'inženjeri duša' pokazuju nesnalaženje, strah i, dakako, mržnju.

Dok se oni priberu, prljavi će posao obaviti tzv. desnica, u stvarnosti onaj njezin dio koji je okičen nacionalnim trobojnicama i borbenim krilaticama, a zapravo je odavno programiran za sijanje nepovjerenja, smutnje i razdora. To se, posve očekivano, dogodilo i sada. No ja predobro poznajem hrvatsku povijest 19. i 20. stoljeća (a u najnovijoj sam i sudjelovao onoliko koliko sam mogao) da bi me to iznenadilo ili pokolebalo. Varaju se oni koji misle kako ću dopustiti da me u svoju kaljužu uvuku i potroše kojekakvi smutljivci i plaćenici. Imam čistu savjest i životopis kojega se ni u jednome djeliću ne moram sramiti pa mirno spavam i ne dam se uvući u blato koje je nekima prirodno stanište.

Pritom sam i te kako svjestan da ima ljudi koji su neizgrađeni ili nedovoljno upućeni pa klevete kod njih izazivaju nesigurnost, zbunjenost i nepovjerenje. Ne želim ih osuđivati zbog toga, ali nemam vremena baviti se njima. Stablo se po plodovima prepoznaje, tu lekciju mora naučiti hrvatska javnost, a ja namjeravam i dalje javno djelovati na odgovoran i dostojanstven način. Svatko treba krenuti od sebe, a kao društvo mo-

ramo se korak po korak izvlačiti iz moralne kaljuže u koju smo šutke uvučeni. Jer ulog je velik. Difamacijskim kampanjama i kompromitiranjem politike kao poziva kojim se usmjerava sudbina nacije želi se depolitizirati mlade i nekompromitirane ljude. Njih se pokušava odagnati od skrbi za sudbinu naroda i države, a po mogućnosti i tiho protjerati iz Hrvatske, kako bi ona trajno ostala pod dominacijom onih koji su prema njezinoj sudbini posve ravnodušni. Ništa tomu paklenom planu ne pomaže kao stvaranje predodžbe da je politika izjednačena s prostitucijom.

Tuđman je dokazao da je važna vizija, a ne obično ujedinjavanje

● **Osobito teški bili su napadi u emisiji *Bujica* na Z1 televiziji kojoj je stvarni vlasnik Mario Radić, predsjednik novoutemeljene stranke DOMiNO. Odgovorili ste da su to klevete. Zašto su Vas napali baš s te adrese, čime ste im se zamjerili?**

To je njihov problem, a ne moj. Nabrekle vratne žile uvijek su simptom slabosti, nikad pokazatelj snage. Ja nemam razloga osjećati se slabim: na mojoj su strani potpisani dokumenti, tonski zapisi, izjave sudionika, pravorijeci mjerodavnih tijela i pravomoćne sudske presude. Sve što od toga smije biti javno – a to je većina – skoro dva desetljeća dostupno je na mojoj mrežnoj stranici. A ako hoćete, na mojoj su strani i prosinački izborni rezultati. Nisam ja mogao biti poražen samo zato da bi drugi bili zadovoljni. No da sam bio poražen, svoj bih poraz podnio dostojanstveno.

● **Jesu li ti napadi trajno onemogućili suradnju Vas i Vaše sutrašnje stranke sa strankom g. Radića? Ako ne, uz koji bi uvjet suradnja bila moguća?**

Nije najsretnije o tim stvarima raspravljati putem medija i na hipotetski način. Kao i s nekih drugih strana, i s te mi je strane došla inicijativa za razgovore pa sam kazao ono što sam u sličnom kontekstu kazao 2006.: javno klevetanje zahti-

Rasplet afere Dabro vidjet će se brzo

● **Kako komentirate ‘afere Dabro’ i što se po Vama valja iza zastora?**

Kao što znamo, ima o tome raznih špekulacija, od toga da je Plenković jedan od njezinih ključnih aktera sve do onih da je posrijedi aranžman Milanovića i dijela tzv. desnice, s ciljem da se sruši aktualna vladajuća koalicija, a na vlast dovedu proljetosne ‘Rijeke pravde’ kojima je – kao što se dobro sjećamo – nemali dio te tzv. desnice bio i te kako spreman dati potporu. Mnogi su to zaboravili, pa podsjećam da sam o tome govorio u podcastu ‘Velebit’ upravo onoga dana kad je Milanović izjavio kako ima ‘a cunning plan’ (‘lukav plan’) da postane predsjednikom vlade. U narodu koji tako lako zaboravlja, korisno je podsjetiti na tu epizodu koja otkriva mnogo dublje procese i nastojanja. Mislim da će se rasplet najnovije afere vidjeti dosta brzo, a ponajviše se nadam da će hrvatski birači s prijezirom reagirati na uporne pokušaje da se cijela hrvatska politika pretvori u blatnu močvaru kojom caruju pravila nalik onima iz najpoznatijih filmova Francis Forda Coppole i Martina Scorsesea. Hrvatska zavrjeđuje drukčije i bolje.

jeva javnu ispriku. To je preduvjet i polazišna točka za bilo kakav razgovor. Ne želim nikoga ponižavati, ali ne dam nikomu da mene pokuša po-

To što je izabran Milanović za predsjednika, pokazuje koliko smo duboko pali. To je poraz svakoga tko drži do svojega hrvatstva. Svi smo odgovorni i svi se trebamo zamisliti. Bez tog ispita savjesti teško ćemo naprijed. Milanovića sam ocijenio nedoraslim položaju na koji je, na žalost, izabran te ga nazvao kvislingom. Pri toj ocjeni ostajem pa me on na inauguraciju ne će pozvati niti bih ja poziv prihvatio

niziti jer onaj tko ne zna braniti svoje dostojanstvo, ne će znati braniti ni dostojanstvo svojega naroda.

● **Ako mislite da desnica ili barem njezin dobar dio sudjeluje u**

tom ‘kompromitiranju politike’, znači li to da njezino ujedinjenje smatrate nemogućim ili čak nepoželjnim?

Ne, nego u tome vidim jedan od razloga njezine dosadašnje razjedinjenosti koja, kako vidimo, iz dana u dan postaje sve veća. I tu povijest nudi određene pouke te stavlja ograde mehaničkom ujedinjenju koje naša javnost najčešće smatra eliksirom za sve naše bolesti. To je, naime, dosta površno gledanje. Hrvatska je politička emigracija bila u strahovito teškom položaju pa od samih njezinih početaka svjedočimo nastanku raznih stranaka. Ni u dvama pokušajima stvaranja Hrvatskoga narodnog vijeća kao krovne organizacije nije naša emigracija uspjela postići neki posebno visok stupanj “ujedinjenosti”.

To je prirodan proces jer je teško sve ljude uvjeriti da postoji samo jedan put budući da mnoštvo ima previše glava da bi imalo jednu misao. Čak i kad se privremeno postigne sloga oko te jedne misli, nije to mnoštvo lako zadržati na okupu, a ne znači ni da je okupljanje samo po sebi formula uspjeha. Sjetite se prijelomnoga razdoblja 1989./’90. godine: nasuprot Tuđmanovu HDZ-u okupilo se mnoštvo uglednih i karizmatičnih osoba te naizgled moćnih stranaka u Koaliciji narodnog sporazuma.

Tuđman se nije potrošio na izgladivanje oprjeka između HDZ-a i

KNS-a, nego je sve pozvao da se svrstaju pod njegov barjak - tom su se pozivu odazvale neke male stranke od kojih se jedan dio vrlo brzo ugasio - pa je krenuo u proces državnoga osamostaljenja ne obazirući se na ‘koalicije’ i ‘saveze’ te ne osvrćući se na prigovore da svojim postupanjem razbija antikomunistički blok. Odavno znademo da je to bio jedini ispravan potez jer je presudila Tuđmanova vizija i njegova odlučnost u ostvarenju te vizije. Strah me je i pomisliti što bi nam se dogodilo da je na prvim izborima pobijedio KNS premda je u tom savezu bilo ljudi koje sam visoko cijenio i koje cijenim i danas, kad su odavno pokojni.

Slično je bilo i prije desetak-petnaest godina: Savez za Hrvatsku slomio se vrlo brzo, usprkos načelno plemenitoj zamisli ‘ujedinjenja’. Ta je zamisao izbijala i kod nastanka Domovinskoga pokreta pa je vrlo brzo došlo do brojnih rascjepa, a kasnije i do mrvljenja te organizacije.

Sve to potvrđuje prastaru istinu da zakonitosti prirodnih znanosti ne vrijede nužno u društvenim procesima. Umjesto mehaničkoga ujedinjavanja i prividnoga jedinstva, treba nam zajedništvo oko temeljnih načela, civilizirani dijalog i dostojanstvo u javnome prostoru koji je u posljednje vrijeme strahovito zagađen.

Zašto branim Tuđmana

● **Dopustite digresiju na ovomu mjestu. O predsjedniku Tuđmanu uvijek izražavate se pozitivno, a istodobno ističete da nikad niste bili članom njegove stranke.**

Premda sam na određeni način pomogao osnivanje prvih jezgri HDZ-a u dijelu južne Hrvatske, doista nisam nikad bio članom te stranke (pa ni u doba kad bi to pomoglo osiguranju egzistencije moje obitelji), niti sam ikad bio Tuđmanov nekritični apologet. Štoviše, objavio sam veliki broj tekstova u kojima se kritički osvrćem na pojedine aspekte njegove politike, a većina tih tekstova do-

stupna je čak i na internetu, ne samo u prašnjavim uvezima starih novina i časopisa.

Oduvijek sam, dakle, svjestan mnogih Tuđmanovih nedostataka, ali – Tuđman simbolizira današnju, demokratsku i međunarodno priznatu hrvatsku državu. To je alfa i omega moga odnosa prema njemu. Već u odori, a osobito u diplomatskoj službi, zorno sam naučio kako su napadaji na Tuđmana vrlo rijetko bili motivirani željom da se ta država popravi. Naprotiv, u velikoj većini njih bila je i ostala posve očita želja da se njezino postojanje u cijelosti ili barem dijelom anulira.

Nemojmo imati iluzija: i danas postoje moćni krugovi u svijetu kojima je hrvatska država trn u oku pa uz pomoć ovdašnjih šegрта rade na njezinoj kompromitaciji i poništenju. Zato branim Tuđmana, baš kao što branim svakoga tko simbolizira borbu za hrvatsku državnu neovisnost. U svako doba i u svim okolnostima: u mojim predodžbama nikada i ni

u kojim okolnostima nijedna druga politička tvorevina ili ideja ne može imati prednost u odnosu na Hrvatsku.

● **Što to znači u konkretnome, sadašnjem trenutku? Osvojili ste pet posto glasova na predsjedničkim izborima, a pred nama su lokalni izbori. Hoćete li izaći na njih? U kojem obliku?**

Nekoliko je čimbenika koji određuju moje poglede na predstojeće razdoblje. Prvi je, dakako, rezultat na predsjedničkim izborima. On obvezuje na daljnje djelovanje, ali dakako ne jamči uspjeh. Drugi je čimbenik – neka mi se oprostiti neskromnost – određeni porast popularnosti koji osjećam nakon izbora. On je u neku ruku posve prirodan, s obzirom na medijsku blokadu koju sam u završnome dijelu kampanje ipak donekle probio, ali i s obzirom na nezadovoljstvo koje vrije u HDZ-u i razočaranje koje je vidljivo u redovima kako Domovinskog po-

Pozdravljam dolazak Trumpa, ali nama treba hrvatski državnik!

● **Prije desetak dana započeo je drugi mandat Donalda Trumpa. Što očekujete od njega?**

Drugi Trumpov mandat mogao bi biti svojevrsna vododijelnica suvremene povijesti Zapada jer se čini izvjesnim da će on stati na kraj ljevičarskom mahitanju koje je ozbiljno zaprijetilo samim temeljima zapadnoga svijeta koji je stasao na kršćanskoj tradiciji. To je ono što treba svesrdno pozdraviti. Što se drugih aspekata politike 'staroga novog' predsjednika SAD-a tiče, pa i što se tiče njegove politike prema jugoistoku Europe, ostaje nam pričekati i vidjeti te tražiti načina da u novoj konstelaciji osiguramo hrvatske nacionalne interese. Kao netko tko je prirodno usmjeren prema Zapadu, smatram da to u prvom redu treba tražiti u naslonu na SAD i naše europske saveznike, a ne konfrontacijom s njima.

Treba, dakle, jačati i njegovati naša savezništva, ali ja nisam jedan od onih koji misle da Trumpov izbor predstavlja rješenje svih hrvatskih pitanja pa su mi pomalo smiješni izrazi obožavanja koje slušamo ovih dana i tjedana. Ne mogu sa sigurnošću kazati je li to posljedica nedostatka ideja i vizije ili se radi o čemu problematičnijem. No kao čovjeku koji se bavio hrvatskom poviješću 20. stoljeća, načistu sam s time da nam satelitski, sluganski mentalitet i adoracije tuđih vladara nisu donijeli ništa dobra. Trebaju nam hrvatska svijest i hrvatski državnici, dok oponašanje stranih političara i obrazaca smatram promašenim.

Nema razgovora s Radićevom strankom DOMiNO bez javne isprike na njegovoj televiziji na kojoj sam oklevetan u emisiji Bujica. Ja imam čistu savjest i životopis kojega se ne moram sramiti. I varaju se kojekakvi smutljivci i plaćenici koji misle da me mogu uvući u svoju kaljužu. Danas mnogi nezadovoljnici iz Domovinskoga pokreta i stranke DOMiNO kucaju na moja vrata, začudili biste se o kojim je ljudima riječ

kreta, tako i stranke DOMiNO. Nezadovoljnici iz tih stranaka kucaju na moja vrata. Začudili biste se kad bih spomenuo o kojim se ljudima i skupinama radi.

Treći je važan čimbenik raspoloženje širokoga intelektualnoga kruga koji je javno stao iza moje predsjedničke kandidature. Među više od 360 mojih javnih podupiratelja veliki je broj vrhunskih intelektualaca koji međusobno nisu nužno istomišljenici, ali su svi zabrinuti zbog smjera kojim Hrvatska ide, pa su u posto-

jećim okolnostima u meni našli zajednički nazivnik. Zato prema njima osjećam etičku i nacionalno-političku obvezu. S mnogima od njih uspio sam razgovarati poslije izbora, s drugima se tek trebam susresti. Oni s kojima sam razgovarao listom podupiru nastavak organiziranoga političkog djelovanja, a pridružuju im se i brojni koji nisu bili na popisu mojih javnih podupiratelja.

Postoji, napokon, i četvrti čimbenik koji se mora uzeti u obzir. To je činjenica da Hrvatska stranka prava,

čiji sam ja običan član, već dulje vrijeme čeka na odluku Ministarstva uprave o rezultatima izbornoga sabora koji je održan prije nekoliko mjeseci. Ne želim ovdje ulaziti u pojedinosti, ali kako je time u pitanje dovedeno zakonito sudjelovanje HSP-a na lokalnim izborima, faktično sam primoran posegnuti za rješenjem koje će se mnogima činiti nepopularnim, a ne oduševljava ni mene, odnosno – osnovati stranku.

U tehničkome smislu želim da ona nastane u dogovoru s HSP-om, s mojim javnim podupirateljima i još nekim strankama; u političkom će zastupati starčevićanski, slobodarski i suverenistički program koji se prirodno naslanja na program s kojim sam ušao u predsjedničku kampanju, a u statutarnome će pogledu biti zasnovana široko te će omogućiti okupljanje kako drugih stranaka, tako i udruga koje zastupaju i promiču iste vrijednosti i ideale. Privremeno, do lokalnih izbora vjerojatno će nositi moje ime. Imam previše godina da bih mislio kako je to lagan i jednostavan pothvat, ali i dovoljno isku-

stva da ne napravim pogreške koje su – često u najboljoj nakani – činili oni prije mene. Naučili smo da drvo koje brzo raste, brzo i izgori.

Bit će to stranka okrenuta budućnosti

● **Tko će biti u vodstvu te stranke? Možete li već sada otkriti imena?**

Politička stranka nikad ne smije sama sebi postati svrhom. Ona nastaje kao instrument ostvarenja nacionalno-političkih ciljeva u točno određenim društvenim okolnostima. A ciljeve je moguće postići samo onda kad stranku vode savjesni i odgovorni ljudi. Nastojim, a uvjeren sam kako ću i uspjeti, oko nje okupiti ne samo intelektualce koji su mi i u prethodnim mjesecima bili od velike pomoći, nego u prvom redu mlade, pametne i ambiciozne ljude koji za sobom ne vuku hipoteke i repove. Želim i time pokazati da smo okrenuti budućnosti, a ne prošlosti.

● **Iz najave osnivanja stranke proizlazi da ćete se kandidirati za gradonačelnika Zagreba? Nije li to prevelik zalogaj svega nekoliko mjeseci nakon predsjedničke kampanje?**

Slažem se da je to krupan zalogaj i da je ishod toga pothvata krajnje neizvjestan, ali ga ipak ne isključujem. Ozbiljno raspravljamo o tome, baš kao i o mogućnosti da gradonačelnički kandidat nove stranke bude neki od mojih istaknutih javnih podupiratelja koji pored intelektualne reputacije ima i upravljačko iskustvo. Nije isključeno da postupimo i drukčije jer nismo gluhi na težnje i aspiracije i drugih stranaka koje su nam svjetonazorski bliske. Ako ipak ocijenimo da je najpragmatičnija moja kandidatura, ne ću od nje bježati. Jer ne računajući HDZ koji će zacijelo, po običaju, izbore u Zagrebu voditi tako da ih unaprijed izgubi, vidite li desno od političkoga centra ijednoga mogućeg kandidata koji u ovom trenutku s većim legitimitetom može aspirirati na tu kandidaturu?

● **To znači da treba očekivati nastup nove stranke na lokalnim izborima i drugdje u Hrvatskoj?**

Naravno. Pogledajte rezultate koje sam na predsjedničkim izborima ostvario od Dubrovnika do Vukovara. Mislim da danas moje ime vrijedi

Mislim da je msgr. Kutleša pokudu Plenkoviću mogao izreći i bez takve pohvale Milanovića. Kao Hrvat i kao katolik, ne vidim kako bih mogao pohvaliti toga bivšeg predsjednika SDP-a

više nego krajem prosinca prošle godine, i da – s malo pameti i uz Božju pomoć – u budućnosti možemo izgraditi nešto pozitivno za Hrvatsku. No naravno da će na to, odnosno na kandidature mojih suradnika u drugim jedinicama lokalne i regionalne samouprave, utjecati niz drugih čimbenika, uključujući dogovore sa strankama koje podupiru moju listu.

Svjestan sam da će biti pokušaja podmetanja hinjenih pristaša i neiskrenih suradnika, a izbornu kampanju determiniraju i ograničena financijska sredstva. Ne bih želio da zbog manjka novca i preskromne kampanje neki od mojih vrijednih suradnika dožive poraz i time budu 'potrošeni'. Predobro znadem kako u nekim situacijama manje može biti više: vrjedniji je manji broj kvalitetnih i pouzdanih suradnika nego mnoštvo ljudi koji će se diskreditirati i odmetnuti prvom prigodom.

● **Biste li se odazvali na inauguraciju predsjednika Milanovića ako bi Vas pozvao ili ako budete pozvani?**

U svojoj današnjoj ulozi – ne. Milanovića sam ocijenio nedoraslim položaju na koji je, na žalost, izabran te ga nazvao kvistingom. Pri toj ocjeni ostajem pa me on na inauguraciju ne će pozvati niti bih ja poziv prihvatio. Drukčije je s onima koji su na čelu vlade ili Sabora. U interesu funkcioniranja države oni moraju zatomiti osobne animozitete i privatne ocjene pa bi, prema mojemu mišljenju, inauguraciji trebali nazočiti ako su pozvani u skladu s protokolom.

